

Raad voor Rechtsbijstand

Centraal kantoor Utrecht

Croeselaan 15 • 3521 BJ Utrecht
Postbus 24080 • 3502 MB Utrecht
Tel. 088-787 10 00 • Internet www.rvr.org

Ministerie van Veiligheid en Justitie
De heer mr. L.A.M. Gielen
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Utrecht, 27 mei 2014

Betreft: no cure, less fee fase 2
Ons kenmerk: CM 14.001
Contact persoon: mr. C.M. Munier
Telefoonnummer: 088-7871021

Geachte heer Gielen,

Op 8 mei jl. hebben Herman Schilperoort, Wilma Costermans, Marga van Schooten en Camiel Munier van de Raad gesproken met de advocaten Lineke Blijdorp, Jos Hemelaar en Bernhard de Leest. Aanleiding voor dit gesprek was de definitie van tweede of volgende aanvraag om een reguliere verblijfsvergunning uit de maatregel no cure, less fee. De advocatuur meent dat de Raad een te ruime uitleg geeft aan die definitie.

In onderstaande brief schetsen we kort de problematiek en doen een gericht voorstel voor een aanpak op korte termijn en een nader overleg onder leiding van het Ministerie van Veiligheid en Justitie over de belangrijke principiële vraagstukken.

Standpunt advocatuur

Kort samengevat houdt het standpunt van de advocatuur in dat de regelgeving is geschreven om onnodige procedures te voorkomen en advocaten die zinloze procedures starten te ontmoedigen. De advocatuur wil gewoon betaald worden voor de procedures, die ze naar eer en geweten zinvol achten.

De invulling van het begrip vervolgaanvraag, dient omschreven te worden als "een tweede of volgende aanvraag met a. hetzelfde verblijfsdoel en b. het verblijfsdoel moet zichtbaar getoetst zijn in de eerdere aanvraag."

Artikel 16 Vreemdelingenwet 2000 bepaalt dat een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 kan worden afgewezen, indien de vreemdeling niet beschikt over een geldige machtiging tot voorlopig verblijf die overeenkomt met het verblijfsdoel waarvoor de verblijfsvergunning is aangevraagd.

Dit brengt de advocatuur tot het standpunt, dat een aanvraag voor een verblijfsvergunning onder beperking van "arbeid" bij bijvoorbeeld Philips een ander verblijfsdoel is dan een verblijfsvergunning "arbeid" bij Sony. Met andere woorden: de latere aanvraag betreft een ander verblijfsdoel en is dan ook geen tweede of

Raad voor Rechtsbijstand

volgende aanvraag volgens artikel 5b Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 (Bvr), aldus de advocatuur. Deze redenatie is naar hun mening van toepassing op alle andere verblijfsbeperkingen, zoals medisch voor een gebroken been en medisch voor een gebroken arm; verblijf bij partner 1 en verblijf bij partner 2; au pair bij verschillende families; studie bij verschillende scholen.

Op grond van de regelgeving is de IND niet verplicht om de genoemde gronden bij de eerste aanvraag te toetsen. Het betreft een "kan"-bepaling. Daarnaast moet de toetsing van de diverse gronden door de IND wel kenbaar zijn in de voorgaande beslissing.

Het pijnpunt voor de advocatuur is, dat bij aanvang van de zaak niet duidelijk is wat de vergoeding zal zijn. Enerzijds omdat zij zelf op het moment van aanvraag ook vaak niet weten of en welke eerdere procedures er zijn geweest. Anderzijds blijft de onzekerheid over de afloop van de zaak en de daaraan gekoppelde vergoeding. Hierdoor worden hun verdiensten onzeker.

Daarnaast wordt gesteld, dat een aanvraag voor een verblijfsvergunning als familie- of gezinslid iets anders is dan toetsing aan artikel 8 EVRM. Artikel 8 EVRM is een resterende toets. Verblijf bij familie/gezin is nationale wetgeving.

Standpunt Ministerie van Veiligheid en Justitie

De signalen vanuit de advocatuur zijn inmiddels ook bekend bij het ministerie. Het ministerie heeft gezegd dat de nuancering die de advocatuur nu opzoekt, niet bedoeld is voor de toepassing van no cure, less fee. Volgens het ministerie gaat het er om of de gronden voor de latere aanvraag al dan niet ambtshalve aan de orde zijn geweest bij de eerdere aanvraag. Medisch is dus medisch ongeacht de reden en dus een tweede of volgende aanvraag voor artikel 5b Bvr.

Standpunt Raad

Ten aanzien van de discussie over dezelfde gronden, moeten wij in beginsel uitgaan van de nota van toelichting bij artikel 5b Bvr. Daarin staat op bladzijde 17: Door opname van deze definitie wordt tevens duidelijk dat **elke** aanvraag om een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd wordt aangemerkt als een tweede of volgende aanvraag indien de **grond** waarop in laatstgenoemde aanvraag een beroep wordt gedaan reeds in het kader van de eerste aanvraag is mee getoetst. Uit de beschikking van de IND of uitspraak rechtbank (ongeacht of er sprake is van High Trust) zou voldoende moeten blijken of en op welke grond er is aangevraagd en/of getoetst.

Meningsverschil

Zoals hierboven blijkt, bestaat er nog steeds een meningsverschil over de definitie van tweede of volgende aanvraag. De Raad betwijfelt of de enkele verwijzing naar de nota van toelichting van artikel 5b Bvr voldoende is. Op zich zelf hebben wij een eigen toetsingskader voor de verlening van toevoegingen en vaststelling van de vergoeding, maar er bestaat hier een direct verband met de uitkomst van de vreemdelingenrechtelijke of asielprocedure. De definitie van tweede of volgende aanvraag is ook niet in het Bvr neergelegd, maar in het Vreemdelingenbesluit. Expliciet staat daar in artikel 3.101a Vreemdelingenbesluit 2000 (Vb) zelfs dat deze definitie bedoeld is voor het Bvr. Daarmee ontstaat een direct verband.

De regelgever heeft gelet op vorenstaande nota van toelichting van artikel 5b Bvr bedoeld dat elke volgende aanvraag na een asielaanvraag of reguliere aanvraag,

Raad voor Rechtsbijstand

waarbij dezelfde gronden aan de orde zijn (die al dan niet ambtshalve aan de orde zijn gekomen bij de eerste aanvraag) een tweede of volgende aanvraag voor het Bvr betreft. Dit staat letterlijk in het Bvr, maar wordt door de nuancering in het Vb - die direct van belang is voor de definitie van tweede of volgende aanvraag in het Bvr - ontkracht.

Voorstel

Zoals in het overleg besproken, stellen we - gelet op de uitvoerbaarheid - de volgende werkwijze voor:

Wanneer er een eerdere toevoeging is verleend voor een aanvraag om een reguliere verblijfsvergunning of asielaanvraag die is ingediend vanaf 1 april 2014, gaat de Raad bij een volgende toevoegingsaanvraag uit van het gegeven dat dit een tweede of volgende aanvraag betreft, tenzij uit de bij aanvraag overgelegde stukken of overtuigende motivering van de advocaat blijkt dat dit niet het geval is. Bij de declaratie en vaststelling van de toevoeging kan aan de hand van de stukken beoordeeld worden of daadwerkelijk sprake is van een tweede of volgende aanvraag.

Neemt de advocaat deel aan High Trust dan gaat de Raad uit van de toevoegingsaanvraag. Wij zullen het declaratieformulier aanpassen om aan te geven dat de zaak een tweede of volgende aanvraag om een reguliere verblijfsvergunning betreft en dat de zaakcode V080 en verder van toepassing moet zijn. Hiervoor moet eerst het registratiesysteem worden aangepast. De advocaat kan tijdelijk bij declaratie gebruik maken van het toevoegingsmutatieformulier. Op deze wijze kan bij een steekproef of één op één controle achteraf getoetst worden aan no cure, less fee. De Raad zal bovendien no cure, less fee meenemen in een thematische steekproefcontrole.

Samenloop Bvr en Vb

Wij verzoeken het ministerie om duidelijkheid te geven over de invulling van de definitie van tweede of volgende aanvraag in het licht van de hierboven omschreven discussie. Met name de aspecten van hetzelfde verblijfsdoel en de directe afhankelijkheid van de invulling voor het Bvr van de omschrijvingen in het Vb behoeven verduidelijking.

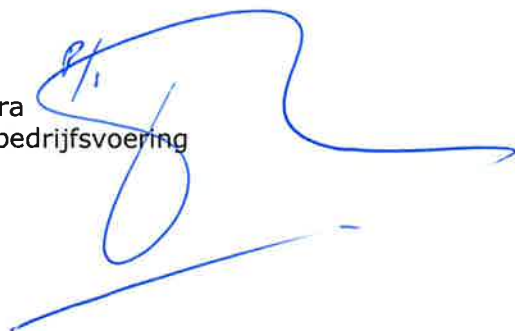
Daarnaast verzoeken wij het ministerie om, vanuit de ketengedachte, de IND te vragen hun beschikkingen zo in te richten dat het voor de Raad meteen duidelijk is dat de aanvraag hetzelfde verblijfsdoel betreft dan wel dat de gronden van de aanvraag eerder (ambtshalve) zijn getoetst. Tijdens de implementatie van no cure, less fee heeft de IND aangegeven dat dit door werkzaamheden aan INDiGo nog niet mogelijk is, maar bovenstaande discussie geeft nog maar eens het belang aan om voor de uitvoering van no cure, less fee door de Raad over deze informatie te beschikken.

Raad voor Rechtsbijstand

In het vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en in afwachting van het vervolg, teken ik,

Met vriendelijke groet,

Jan Wijkstra
Directeur bedrijfsvoering

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'J' and 'W' followed by a horizontal line.

c.c.: mevrouw mr. drs. L. Blijdorp
mr. drs. J. Hemelaar
mr. B.J.M. de Leest